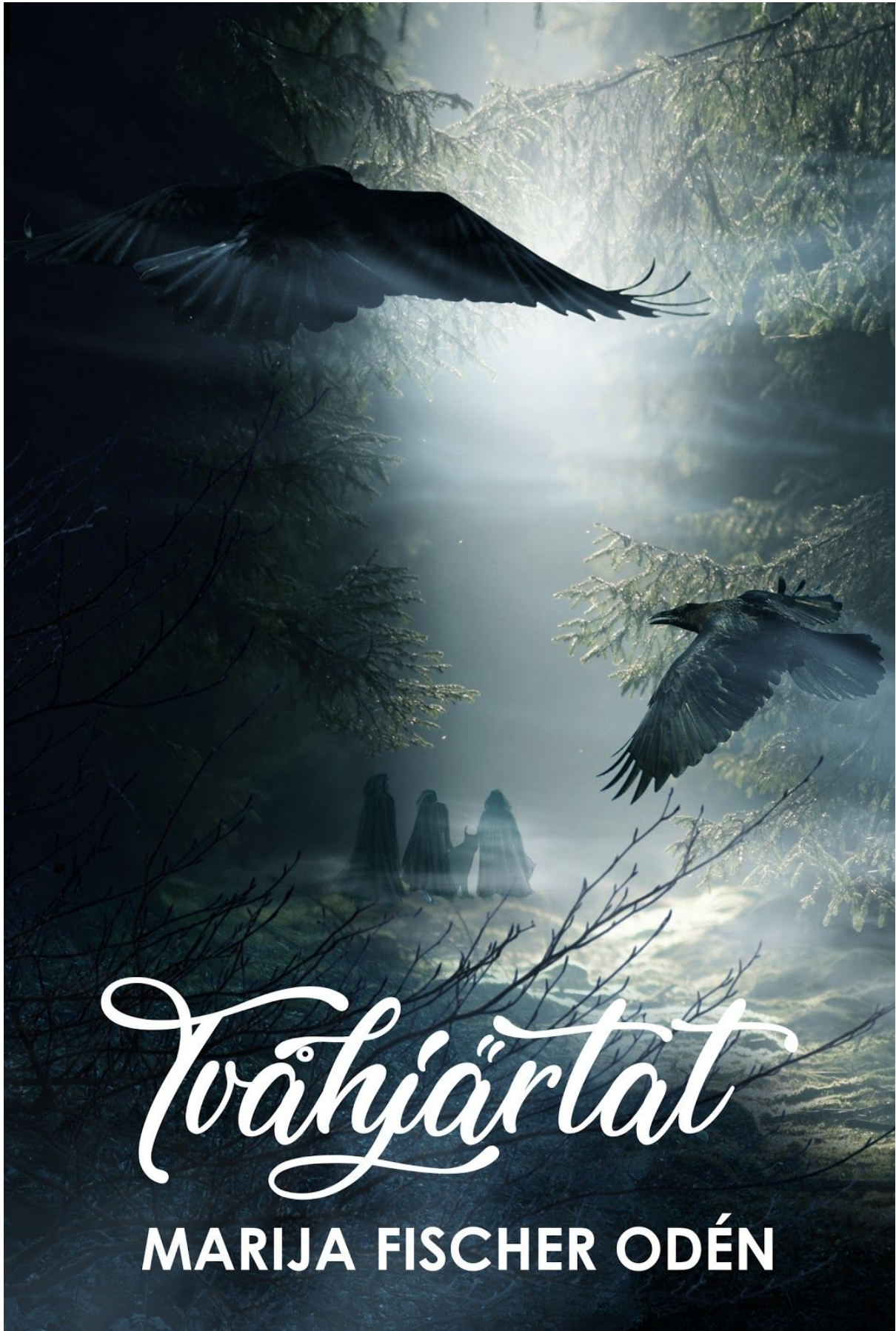

Lärarhandledning: facit

Facit

Prologen

1. Det är siamesiska tvillingar.
2. Det betyder att lägga ut nyfödda barn i skogen för att de ska dö. Hon gör det för att hon är rädd att folk ska bli så rädda för de siamesiska tvillingarna för att de ser så annorlunda ut att de kommer att bli våldsamma och skapa kaos i byn. Att folk skulle skada och döda varandra.
3. Ja. Under vikingatiden betraktades ett barn som inte ammars som ett foster och det var ok att döda det.
4. Björns ögon är bruna, och det är han ensam om i byn och hos noviifolket. Alla andras ögon är gröna eller blå. Det går kanske att tänka lite på rasism här...

Skuggan av en kniv

1. Jag ser framför mig en impulsiv, pratig och lite lat kille som gör först och tänker sedan.
2. Jag ser framför mig en försiktig, lite ängslig, omtänksam och tystlåten kille som inte märks så mycket men som backar upp i det tysta.
3. Bris råkar springa in i en av krigarna som kommit till Vik. Krigaren drar kniv och hugger nästan Bris innan hans kompanjon hejdar honom.

Hamn utan skepp

1. De hade stulit skinnen och mördat Säl's son. De hängdes i byn för stölden och mordet - utom en som drunknade när han försökte fly.
2. Människorna i Vik låter inte fenni handla med sina skinn på samma ställe som alla andra, och de pratar illa om dem, gör krokben och spottar på dem. Jag tänker förstås att det handlar om rasism som beror på rädslan för det annorlunda och okända.

En kung träder fram

1. Storm har vuxit upp med en ogift mor och därmed sett henne bli våldtagen av deras arbetsgivare och han har själv blivit misshandlad när han försökte hindra våldtäktsmännen.
2. Storm mördade en man som var ovanligt brutal mot hans mamma och köpte sin berömda kniv med hajtandsskaft för pengarna mannen hade i sin penningpung.

Uppbrott

1. De är ledsna för att det finns män och pojkar i nästan varje familj som ska kallas in i armén. Och för att livet under Storms regim fyller dem med skräck och oro.
2. Jag tänker mig att Våg är stressad och har bråttom iväg och att det är därför hon är otrevlig mot bröderna.
3. Eget svar.

Örngrottan

1. Eget svar.
2. Örngrottan är okänd för att det sägs att människor som gått in där blivit galna och kommit ut och "babblat om talande djur, andar och vidunderliga sånger". Det framgår inte i boken,

men lite inside information är att det händer att fennifolket möts där och trummar sig in i trans och reser i andevärlden, så helt fel har de faktiskt inte. :)

3. Våg är våghalsig, impulsiv och har ett enormt bekräftelsebehov. Hon drar ofta med sig bröderna på äventyr, men det här att fly rakt ut i skogen är det värsta hittills.
4. Här blir det en gissning, men det kommer snart att visa sig att Våg har hemligheter som får bröderna att bli rädda för henne och som hennes lärare Tång förbjöd henne att tala om.

Molnvarsel

1. Molnen samlas precis ovanför Lins by och ser ut som ridande krigare som attackerar byn med molnspjut innan ett våldsamt skyfall vräker över byn. Hon reagerar för att moln inte brukar bete sig så, och för att en del av hennes uppdrag som jordemoder är att tolka tecken. Därför tar hon sina onda aningar lite allvarigare än en genomsnittlig person skulle göra.
2. Lin minns att de äldste förde ut en naken man i en mosse och offrade honom till moder Nerthus för bättre skördar. Jag tänkte förstås på Bockstensmannen. Se [referens](#).
3. Utter är en duktig flicka som vill vara till lags och vara som alla andra. Ängslig och osäker. Tyvärr går det inte så bra att vara som alla andra eftersom djur envisas med att komma fram till henne på ett ovanligt sätt.

Lärling

1. De gräver ner skyddsrunor för att hålla byn säker från oknytt, vittor och annat skrömt.
2. Utter är orolig för att det ska betyda att det är något annorlunda med henne, och hon vill så gärna vara normal och som alla andra.
3. Eget svar.

Falkens tal

1. Eget svar.
2. Eget svar.
3. Eget svar.

Galenskap

1. Lin tänker att tvåhjärtat falcken talat om måste vara det märkliga hon nästan satte ut i skogen sju år tidigare. "Om det har två huvuden kan det väl ha två hjärtan". (Just det!)
2. Eget svar.

Sanningen

1. Björn blir så arg eftersom Lin ljugit och sagt att hans barn är döda när han sört sin familj i sju år. Det är ett ännu större svek eftersom han inte vem vet hans far är och hans biologiska mor är död.
2. Möjlighet till flera tolkningar, men jag ser det som att hon tyckte att hennes främsta plikt är till byn och att se till att det inte blir kaos. Hon har vissa brister i sin empati och det gäller även hennes egen fosterson.
3. Eget svar.

Barnet lever

1. Tolkningsfråga, men jag tänker mig att Lo tycker att Lin varit dålig på att vara en kärleksfull mor till Björn. Hon tycker helt enkelt inte om henne. Som det varit spår av i texten innan känner sig Lin tafatt i modersrollen.
2. Eget svar.

En mors farväl

1. Att ifrågasätta auktoriteter är ovanligt, i historien och fortfarande i många länder. Det är relativt nyligt att det inte var livsfarligt också i Sverige, och jag har svårt att föreställa mig att en mamma skulle komma på tanken att protestera när byns auktoritet förklarar att hennes dotter ska med på ett uppdrag.
2. Det framgår i texten att Utter är rädd för uppdraget och inte vill ge sig av. Jag föreställer mig att ingen kommit på att fråga henne om vad hon själv vill.

Avfärd

1. Lin tänker att det var nödvändigt och att hon måste ta sådana svåra beslut. Men hon ser också att det tagit hårt på Björn och hoppas kunna gottgöra honom med detta uppdrag.
2. Åsaka är en helig plats där Modern en gång om året vandrar bland de sina. På 1000-talet skrev Adam av Bremen om en sådan plats.

Jordsång

1. Våg berättar om sejdmagin som Tång skolat henne i på berget, och sådant har bröderna hört sagor om där magin verkar farlig och läskig. Dessutom har deras bästa vän märkliga och ovanliga förmågor och har inte berättat något om det.
2. När både Bris och Sten är infångade av krigarna börjar Våg sjunga en magisk sång som gör att marken öppnar sig och rötter håller fast krigarnas ben.
3. Eget svar.

Skenande hästar

1. Bris trodde att han skulle dö och tycker att Våg var för våghalsig och borde ta faran på större allvar.
2. De är så spända och stressade att det räcker med en lite knäpp grej (som att prata med stenar) för att de ska explodera av skratt. Kanske hade det kunnat bli gråt också. Efteråt har de lättat på trycket och det känns lite bättre.

Rött hav

1. Storm har förstått att det finns fler än han trott som stod på jarlens sida och är irriterad över att inte kunna lita på folk. Dessutom kan man tänka sig (även om det inte riktigt framgår i texten) att han hade velat undvika att avrätta jarlen.
2. Tång avskyr Storms gud Oden och är den ende i Vik som öppet talar illa om guden. Tång har inte heller dragit sig för att tala illa om Storm och det våld han utövat åt jarlen. När Storm dessutom förstår att Tång i hemlighet behärskar runmagi (vilket han trodde att han själv och Grimner var själva om i Vik) blir det ännu värre.

Yggr

1. Grimner har aldrig nämnt något om en överstepräst, och plötsligt finns det en konkurrerande auktoritet i byn som Storm har svårt att veta hur han ska förhålla sig till. Dessutom blir Grimner som förbytt och hänger bara med Yggr och är inte längre Storms rådgivare och närmaste man.
2. En hird var en uppsatt mans närmaste män, en sorts fornnordisk livvakt kan man säga. De kallades huskarlar och hade svurit sig till kungen eller herremannen och fick mat och husrum men ingen regelrätt lön.

I skogen

1. Lin är orolig för att hon inte tolkat tecknen rätt och att hon för dem vilse och att de kommer att dö i skogen. Hon är också ledsen och orolig för det hon gjort mot Björn när hon lämnade bort hans barn och ljög i sju år.
2. Eget svar.

By på flykt

1. Byn har blivit överfallen av krigare och är sårbara om det skulle bli en ny attack eftersom många av deras starkaste förvarare dog och andra är skadade. De är oroliga att bli överfallna igen.
2. Krigarna sökte en gammal man och hans skelögda piga - det är Tång och Våg förstås som Storm krävt ska föras till honom.

En ödelagd ö

1. Ön har blivit överfallen och det finns inga levande människor kvar.
2. Lin har en mycket mild form av agorafobi/torgskräck som gör att hon får lite panik av stora, öppna platser och många människor på samma plats.

Begravning

1. Lin hittar ett bronsägg som är täckt med runor. En av de döda prästerna verkar ha försökt dölja eller skydda det. Först tycker hon att det känns jättevarmt och sedan att det låter om det, men hon bestämmer sig för att det är inbillning. (Obs! Det är inte inbillning - det visar sig om ett tag.)
2. Eget svar.

Ta det man vill ha

1. Finns förstås fler tolkningar (är ju en hel vetenskap) men jag tänker mig att han är rädd och orolig för vem Yggr är och vad det kan betyda att han är i Vik. Han känner att han och hans auktoritet är hotad. Dessutom bär han långt inne fortfarande på skuld känslor för avrättningen av jarlen – vilket förklarar att hans egen döda/döende kropp i drömmen förvandlas till just jarlen.

2. Jag ser det som att han kände sig förödmjukad och tillplattad och behövde någon att ha makt över. Våldtäkt handlar i allmänhet om ett behov av makt snarare än av sex.

Odens armé

1. Inne i tältet tatueras krigarna med Odens runa. Det gör att de är bundna till guden med magi, och att de kommer att lida svårt eller dö om de försöker desertera, svika Oden eller inte lyda order. Det vet männen inte om.
2. Storm känner sig hotad av Yggr och vill veta mer om sin fiende (eller den som skulle kunna vara hans fiende). Han säger inget och ingen berättar något om honom. Men eftersom Yggr verkar vara en person man bör hålla sig väl med blir han orolig att Skum ska gå till översteprästen och skvallra att Storm velat ta reda på information om honom.

Möte med lokatt

1. Utter tycker att det känns som om de är iakttagna, och hon och Björn ser på något som ser ut som en väldigt stor sten bakom dem. Rätt vad det är ser de den inte längre, men stenar kan ju inte bara flytta på sig sådär.
2. Lokatten säger åt dem att de måste fly och snabbt följa efter henne. De springer genom skogen medan det mullrar och brakar omkring dem tills de ramlar ner i en håla under marken.

I kattens kula

1. Lokatten säger att troll har tagit Lin.
2. Lokatten kan tala, och gör det dessutom på rim. Lite udda sådär.

Fångad

1. Lin har hamnat på en klipphylla högt ovanför golvet inne i ett berg. (Tillsätt levande beskrivning.)
2. Brasan är gjord av hela träd som staplats på samma sätt som vedklabbar i en människas brasa.

Ett budskap till trollen

1. Det är en mystisk Allfader som skickat en korp med sitt meddelande på ett brutalt och äckligt vis. Alltså är det korpen som på något magiskt vis bär med sig Allfaders röst som klingar ur trollets mun. Korpen säger att den har ett budskap från Allfader och talar i jagform.
2. Lin tänker på sitt eget grå hår och förstår att Allfader menar att de andra kommer att komma och leta efter henne, och så ska trollen kunna fånga in dem allihop.

En ny Tång

1. Våg blir förvirrad eftersom Tång varit sur och butter och inte gillat människor under de år hon bott hos honom. Nu är han plötsligt skämtsam och glad och verkar jättenöjd. När hon

ser hans blickar på Rukka anar hon att det är en kärlek till fennikvinnan som gör att han förvandlats.

2. Eget svar!

Fenni

1. För flera år sedan vaknade Bris och hörde några fenni som var i Vik sjunga och spela sina trummor och såg figurer och hade en väldigt häftig upplevelse. Den bär han med sig och den har fött en nyfikenhet på fennifolket som han äntligen får chansen att lära sig mer om nu när Rukka är med dem.
2. Sten har lärt sig att fennifolket är märkliga och möjligen farliga och kanske bär otur med sig. Han är också lite ängsligare än sin storebror.
3. Eget svar!

Örndrömmar

1. I drömmen för örnar med sig Våg, Bris och Sten upp på ett högt berg. Där ser de ut över en stor grässlätt där det finns ett mäktigt träd med en viktig sten intill. Bris får en fjäder, Sten får äta ett enormt blåbär och Våg får ett märke som från en örnfot i nacken. De förstår ganska på en gång att märket i nacken betyder att Våg är utvald till ett viktigt uppdrag - vad det bröderna får betyder visar sig senare.
2. Eget svar!

Kvar i skogen

1. Våg och Bris har bråkat och inte bara smutsat ner de få kläder de har med sig ut i skogen utan också gjort sönder dem.
2. Våg har svårt att göra saker långsamt, och hon avskyr det. Snarare än att få göra något tungt eller svårt bestämmer alltså Tång (som tycker att hon behöver öva på att göra saker långsamt) att hon ska rista skyddsrunor i korta träkäppar. Ett riktigt pilligt jobb som gör henne galen.

Bronsäggets gåva

1. Bronsägget börjar låta, och Lin tycker att det låter som sång. Hon märker att sången verkar nämna två av runorna som är inristade på ägget. Lin börjar sjunga med - och när en av dessa runor nämns blinkar den till på äggets yta. På något sätt påverkar detta berget.
2. Med hjälp av bronsägget och sin sång blir berget som ett vattenfall som hon kan kliva rakt in i och färdas igenom.

Ut ur berget

1. Utter snubblar över en rot och faller och stukar foten. Hon får för sig att roten växte precis när hon klev över den, och i en sådan här berättelse är det inte alls omöjligt. Timingen är onekligen speciell...
2. Berget ser först ut som gröt som håller på att koka över, och sedan kliver Lin bara rakt ut ur det.

Skogens berättelse

1. Utter känner och hör så mycket - som om det är röster överallt som tar sig in i henne. Hon är rädd för att hon håller på att bli galen.
2. Här tänker jag mig att de kan kolla upp det här med psykossjukdomar.

På väg med Hogne

1. Trädet är så enormt att de kan lägga sig att sova en bra bit över huvudet på de väldiga trollen, och det visar sig ju vara en bra idé. Det framgår inte i texten, men jag tänker mig att det funnits med en smula magi när trädet blivit sådär.
2. Eget svar!

Arvinge

1. Hans mentor Grimner verkar ha gått över från att vara Storms rådgivare till att bara arbeta med översteprästen Yggr. Dessutom är prästerna arroganta och otrevliga.
2. Kungar har levt farligt i alla tider, och det har alltid varit viktigt att ha arvingar. På så vis kan ens familj behålla makten. Därför har drottningar levt farligt om de inte har kunnat leverera arvingar - ex inte blivit gravid eller "bara" fött döttrar.

Odens märke

1. Storm ska betala män som ska vara en del av armén eller iallafall på deras sida. Som en sorts legosoldater.
2. Eget svar.

Drakdrömmar

1. Det mest frustrerande är att hon inte förstår drömmen. Hon blir förvirrad över flygandet och rädd för draken, men frustrerad över att inte greppa drömmens budskap.
2. Förutom drömmen om draken drömmer Lin om och om igen om den läskiga scenen där en korp borrar sig in i ansiktet på ett troll. Det som hände när hon var tillfångatagen.

Objudet sällskap

1. När Utter vaknar en morgon sitter en av korporna som förföljt dem alldeles intill hennes ansikte. När de ser på varandra tycker hon dessutom att det är som om fågeln försöker ta sig in i hennes huvud.
2. Utter har en känsla av att inte bara hugga ner ett träd till ved utan att hon vill fråga det om lov först. Eftersom hon känner eller hör allt levande, också träden, börjar hon allt mer tänka på djur och växter som bröder och systrar.

Övergivna

1. Förutom lokatten Hogne har också de två korpar som förföljt sällskapet länge försvunnit. Utter tycker att det är både skönt och oroande.

Oden talar

1. Storm har varit i en av de andra städerna där hans folk (kustfolket hemri) bor. Där har han fört med sig jarlens son som ska vara i Vik för att jarlen i den andra staden inte ska våga sätta sig upp mot Storm eller göra något Storm inte vill. Så kunde det gå till för länge sedan.
2. Det visar sig att Yggr i själva verket är Oden som kommit till människorna (det berättas att han brukade göra det i de fornnordiska sagorna och myterna). Han manar på Storm och Grimner och förmanar dem att göra som han säger - och lämnar sin runa inbränd i köttet på deras bröstorgar. Det betyder att Storm och Grimner har fått väldigt stor makt.

Örnens uppdrag

1. Våg upptäcker till slut vad det är drömmarna och örnen i dem vill säga henne - att hon ska förstöra något som kallas konungastenen. Det som har hänt är att hon äntligen förstår, och att det på något vis är skönt att äntligen veta trots att det verkar väldigt farligt och läskigt.
2. Tång blir väldigt upprörd eftersom han förstår att om någon skickats att förstöra en så mäktig sak som konungastenen är det verkligen dåliga tider.

Ikapp

1. Det är Hogne som kommer ikapp. Hon har ju varit borta ett tag. Och hon har ulvar i hasorna som hon och människorna försöker fly undan.
2. Researchfråga.

Åsaka

1. Lin upplever att hon inte betraktas som så viktig som en jordemoder borde vara enligt henne - att prästerna tycker sig vara bättre och finare och kunnigare än hon. Det som händer är att Njord föreslår att hon kan ha hjälp av prästerna på ön.
2. Kon säger att det Utter känner eller hör (från djur, träd och berg) inte är dåligt eller gör henne tokig. Tvärtom är det en urgammal gåva att glädjas över. Kon försöker trösta Utter och säga att Moder nerthus gläds åt hennes gåva.

Nerthus gåva

1. Skade vill prata med Utter om att hon känner att flickan har en stark gåva. Skade har också lagt märke till att Utter verkar ha ont, och hon föreslår att de ska vara kvar i Åsaka över vintern för att de ska kunna undervisa Utter. Det tror hon också ska lindra Uppers smärtor.
2. Eget svar.

Epilog

1. Oden har varit Freyjas älskare, men han svek och lämnade henne och lurade henne att lära honom den kraftfulla sejd hon behärskade. True story. Det berättas om detta i de fornnordiska myterna och sagorna.
2. Eget svar.